

Hemma är någon annanstans

Om mänskliga rättigheter
i äldreomsorgen

Elisabeth Nordlund
Kävlinge 22 sep 2025

"Om jag larmar för att jag är kissnödig så kan jag få vänta två timmar och då är det för sent."

Bemötande och samtycke är aspekter som kan beröra rätten till värdighet.

Finns resurser och kompetens för att säkerställa bemötande?

Otillräcklig personal kan leda till oavsiktlig försummelse.

**”Vi pratar inte om vem
man är. De frågar inget,
jag berättar inget.”**

Att personalen känner till en persons behov/önskemål etc behövs för att kunna skapa delaktighet.

Äldres erfarenhet och expertis tillvaratas inte tillräckligt i omsorgens planering och utveckling.

Aktiviteter på boendet kan vara bra. Men aktiviteter utformas ofta av personalen, och utifrån en stereotyp bild av vad äldre som homogen grupp gillar.

”Jag vill träna balansen, men det finns inte redskap eller möjlighet till det på boendet.”

Brist på rehabilitering kan hänga samman med en ålderistisk bild av äldres utvecklingspotential.

En sådan bild av äldre kan också stå i vägen för individanpassning.

Många tar hänsyn till personalens förutsättningar när de uttrycker behov och nöjdhet.

Rekommendationer till kommuner

- Vidareutveckla rättighetsbaserade förhållningssätt samordnat kommuner emellan.
- Kunskapshöjande insatser om ålderism och äldre personers mänskliga rättigheter i äldreomsorgen.
- Stärka äldre personers delaktighet i planering, utformning och genomförande av äldreomsorgen.
- Tillämpa LSS för alla äldre med funktionsnedsättning.